TARSUS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
ÇOCUK GELİŞİMİ BÖLÜMÜ
CD307 SOSYAL DEZAVANTAJLI ÇOCUKLARLA ALAN ÇALIŞMASI KILAVUZU
2026–2027 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı

1. ALAN ÇALIŞMASININ AMACI VE İÇERİĞİ

CD307 Sosyal Dezavantajlı Çocuklarla Alan Çalışması dersinin amacı; öğrencilerin sosyal dezavantaj kavramını çocuk gelişimi perspektifinden değerlendirebilmelerini, sosyal dezavantajlı çocukların ve ailelerinin gereksinimlerini tanıyabilmelerini, çocukların gelişimini etkileyebilecek bireysel, ailesel, çevresel ve toplumsal risk faktörlerini fark edebilmelerini ve farklı kurumlarda yürütülen koruyucu, önleyici ve destekleyici hizmetleri yerinde gözlemleyebilmelerini sağlamaktır.

Ders kapsamında öğrencilerin sosyal dezavantajlı çocuklarla çalışan kurumları ve bu kurumların işleyişini tanımaları; sosyal hizmet, eğitim ve adalet sistemlerinin çocuklara yönelik hizmetlerini gözlemlemeleri; farklı meslek elemanlarının görev ve sorumluluklarını tanımaları ve disiplinler arası çalışma konusunda farkındalık geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

Alan çalışması sürecinde öğrencilerin sosyal dezavantajlı çocuklara yönelik gözlem, gereksinim belirleme, planlama, uygulama ve değerlendirme becerilerini geliştirmeleri; çocuk hakları, çocuğun üstün yararı, mesleki etik, gizlilik ve kişisel verilerin korunması ilkeleri çerçevesinde mesleki deneyim kazanmaları hedeflenmektedir.

2. ALAN ÇALIŞMASININ SÜRESİ

CD307 Sosyal Dezavantajlı Çocuklarla Alan Çalışması dersi, Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü lisans programı kapsamında **2026–2027 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılında 16 haftalık bir süreçte** yürütülecektir.

Alan çalışması 17 Eylül 2026 tarihinde başlayacak ve 31 Aralık 2026 tarihine kadar haftada bir gün devam edecektir.

Dersin ilk dört haftasında öğrencilerin alan uygulamalarına hazırlanmasına yönelik bilgilendirme, alan uzmanı görüşü ve kurum/saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir. İzleyen haftalarda öğrenciler belirlenen uygulama kurumlarında gözlem, gereksinim belirleme, planlama, uygulama ve değerlendirme çalışmalarına katılacaktır.

Alan uygulamaları 31 Aralık 2026 tarihine kadar devam edecek olup 14. haftada sonlandırılmayacaktır. Son uygulama ve alan çalışmasının tamamlanmasına yönelik değerlendirme 16. hafta gerçekleştirilecektir.

Resmî tatiller, uygulama kurumlarının çalışma koşulları, üniversitenin akademik takvimi veya zorunlu nedenlerle gerçekleştirilemeyen uygulamalara ilişkin düzenlemeler alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanları tarafından öğrencilere duyurulacaktır.

3. ALAN ÇALIŞMASININ İŞLEYİŞİ VE ÖĞRENME KAZANIMLARI

CD307 Sosyal Dezavantajlı Çocuklarla Alan Çalışması dersi kapsamında öğrencilerin;

1. Sosyal dezavantaj kavramını çocuk gelişimi açısından açıklaması,
2. Sosyal dezavantajlı çocukların gelişimini etkileyebilecek risk ve koruyucu faktörleri tanımlaması,
3. Çocukların ve ailelerin gereksinimlerini çocuk gelişimi perspektifinden değerlendirmesi,
4. Sosyal dezavantajlı çocuklara hizmet sunan kurum ve kuruluşları ve bu kurumların görevlerini tanıması,
5. Sosyal hizmet, eğitim ve adalet sistemlerinin çocuk koruma sürecindeki rollerini değerlendirmesi,
6. Farklı meslek elemanlarının görev ve sorumluluklarını tanıması,
7. Sosyal dezavantajlı çocuklara ilişkin yasal ve etik düzenlemeleri mesleki uygulamalar açısından değerlendirmesi,
8. Çocuk hakları ve çocuğun üstün yararı ilkelerini alan uygulamalarına yansıtması,
9. Çocukların gelişimsel özelliklerini ve gereksinimlerini gözlem yoluyla değerlendirmesi,
10. Belirlenen gereksinimler doğrultusunda gelişimsel destekleyici çalışmalar planlaması,
11. Hazırladığı çalışmaları çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygun biçimde uygulaması,
12. Gerçekleştirdiği uygulamaları değerlendirmesi ve raporlaştırması,
13. Mesleki etik, gizlilik ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin ilkelere uygun davranması,
14. Gerekli durumlarda sosyal hizmet uzmanı, psikolog, psikolojik danışman, öğretmen ve diğer meslek elemanlarıyla disiplinler arası iş birliği içerisinde çalışması beklenmektedir.

4. ALAN ÇALIŞMASINA DEVAM VE SORUMLULUK

CD307 Sosyal Dezavantajlı Çocuklarla Alan Çalışması uygulamalı bir derstir. Öğrencilerin ders ve alan uygulamalarına devam durumları Tarsus Üniversitesi ilgili eğitim-öğretim mevzuatı ve uygulamalı derslere ilişkin yürürlükte bulunan hükümler doğrultusunda değerlendirilir.

Öğrenciler; bilgilendirme toplantılarına, uzman görüşmelerine, saha gezilerine, kurum gözlemlerine ve alan uygulamalarına belirlenen gün ve saatlerde katılmakla yükümlüdür.

Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Uygulamalı Eğitim Usul ve Esasları Yönergesi'nin 35-I maddesinde belirtildiği üzere, öğrenci uygulama süreleri içinde uygulamalara devam etmek zorundadır. Uygulama süresinin %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci başarısız sayılır ve ilgili uygulamayı tekrar eder. Uygulamalar sırasında raporlu günler de devamsızlık olarak kabul edilir. Raporlu olunan günlerin uygulama süresinin %20'sini geçmesi durumunda öğrenci başarısız sayılır. Bu kapsamda öğrencilerin bir haftadan fazla devamsızlık yapması durumunda öğrenci dersten başarısız sayılır.

Öğrenci, uygulamaya katılamayacağı durumlarda uygulama sorumlusu öğretim elemanını ve uygulama yaptığı kurumdaki ilgili kişiyi önceden bilgilendirmekle yükümlüdür. Öğrencinin uygulamaya

katılmaması nedeniyle gerçekleştirilemeyen veya yarım kalan etkinlik, gözlem ve benzeri uygulama sorumlulukları öğrenci tarafından telafi edilir.

Alan uygulamalarının planlanması, uygulama kurumlarıyla koordinasyonun sağlanması, öğrenci gruplarının ve kurum dağılımlarının düzenlenmesi, uygulama sürecinin izlenmesi ve değerlendirilmesi alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanları tarafından yürütülür.

Kurum kaynaklı değişiklikler, resmî tatiller veya zorunlu nedenlerle gerçekleştirilemeyen uygulamalara ilişkin süreç alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanları tarafından planlanarak öğrencilere duyurulur.

5. ALAN ÇALIŞMASI ÇALIŞMA TAKVİMİ

Hafta	Uygulama Tarihi	İçerik
1. Hafta	**17 Eylül 2026**	**Bilgilendirme ve Oryantasyon Toplantısı:** Dersin amacı, kapsamı, öğrenme kazanımları ve alan uygulaması sürecinin tanıtılması. Öğrenci sorumlulukları; çocuk hakları, çocuğun üstün yararı, mesleki etik, gizlilik ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel ilkelerin ele alınması.
2. Hafta	**24 Eylül 2026**	**Sosyal Dezavantaj Kavramı ve Sosyal Hizmet Perspektifinden Değerlendirme Alan Uzmanı Görüşü:** Sosyal dezavantaj, sosyal risk ve kırılganlık kavramlarının değerlendirilmesi. Sosyal hizmet alanında çalışan bir uzmanın derse davet edilmesi; uzman deneyimlerinin paylaşılması ve örnek durumlar üzerinden çocuk ve aile gereksinimlerinin tartışılması.
3. Hafta	**1 Ekim 2026**	**Saha Gezisi I – Adli Sistem ve Çocuk: Tarsus Adliyesine saha gezisi gerçekleştirilmesi:** Adli sistem içerisinde çocuklara ilişkin süreçlerin ve ilgili birimlerin tanınması; suça sürüklenen, mağdur ve korunma ihtiyacı olan çocuklara yönelik süreçler hakkında bilgi edinilmesi ve çocuk gelişimi açısından değerlendirilmesi.
4. Hafta	**8 Ekim 2026**	**Saha Gezisi II – Sosyal Hizmet Sistemi ve Çocuk: Tarsus Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğüne saha gezisi gerçekleştirilmesi:** Çocuk ve ailelere yönelik koruyucu, önleyici ve destekleyici hizmetlerin tanınması; sosyal hizmet uzmanlarının ve diğer meslek elemanlarının görevlerinin ve disiplinler arası iş birliğinin incelenmesi.
5. Hafta	**15 Ekim 2026**	**Gereksinim Belirleme ve Alan Uygulaması:** Öğrenci gruplarının oluşturulması, uygulama kurumlarının tanıtılması, kurumların özellikleri ve hizmet sundukları çocuk grupları hakkında bilgilendirme yapılması ve gözlem.
6. Hafta	**22 Ekim 2026**	**Gereksinim Belirleme ve Alan Uygulaması:** Kurum ve çocuk gözlemlerinden elde edilen bilgiler doğrultusunda çocukların gelişimsel ve sosyal gereksinimlerinin belirlenmesi; risk ve koruyucu faktörlerin değerlendirilmesi ve uygulama çalışmalarına başlanması.
7. Hafta	**29 Ekim 2026**	**Cumhuriyet Bayramı – Resmî Tatil. Uygulama yapılmayacaktır. Gerekli görülmesi durumunda uygulamaya ilişkin düzenleme alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanları tarafından yapılacaktır.**
8. Hafta	**2 -13 Kasım 2026**	**Ara SINAV**
10. Hafta	**19 Kasım 2026**	**: MEB ARA TATİL**
11. Hafta	**26 Kasım 2026**	**Alan Uygulaması III:** Sosyal dezavantajlı çocukların belirlenen gereksinimlerine yönelik çalışmaların sürdürülmesi ve uygulama sürecinin değerlendirilmesi.
12. Hafta	**3 Aralık 2026**	**Alan Uygulaması IV:** Planlanan gelişimsel destekleyici çalışmaların uygulanması; çocukların katılımı ve uygulamanın etkililiğinin değerlendirilmesi.
13. Hafta	**10 Aralık 2026**	**Alan Uygulaması V:** Önceki uygulamalardan elde edilen gözlem ve değerlendirme sonuçları doğrultusunda çalışmaların sürdürülmesi ve gerektiğinde uyarlanması.

Hafta	Uygulama Tarihi	İçerik
14. Hafta	**17 Aralık 2026**	**Alan Uygulaması VI:** Çocukların gereksinimleri doğrultusunda uygulamaların sürdürülmesi; dönem boyunca gerçekleştirilen çalışmaların kazanımlarının değerlendirilmesine başlanması.
15. Hafta	**24 Aralık 2026**	**Alan Uygulaması VII: – Bitirme Çalışmaları:** Alan uygulamalarının sürdürülmesi; çocuklarla yürütülen çalışmaların sonlandırılmasına yönelik etkinliklerin gerçekleştirilmesi ve süreç değerlendirmesinin yapılması.
16. Hafta	**31 Aralık 2026**	**Son Alan Uygulaması ve Sürecin Genel Değerlendirilmesi:** Çocuklarla gerçekleştirilen alan uygulamalarının tamamlanması; çocukların katılımıyla sürecin değerlendirilmesi, kurum ve alan uygulamasına ilişkin son değerlendirmelerin yapılması.

Alan uygulamaları 31 Aralık 2026 tarihine kadar devam edecektir. Alan Çalışması Dosyasının tamamlanması ve teslimi, uygulamaların sona ermesinden sonra ilan edilen sınav/dosya teslim takvimine göre gerçekleştirilecektir.

6. ALAN ÇALIŞMASI UYGULAMA SÜRECİ

6.1. Bilgilendirme ve Mesleki Hazırlık

Alan uygulamasına başlamadan önce öğrenciler dersin amacı, kapsamı, uygulama kurumları, öğrenci sorumlulukları ve uygulama sürecinde dikkat edilmesi gereken etik ilkeler konusunda bilgilendirilir.

Özellikle sosyal dezavantajlı çocuklarla çalışırken kullanılacak dil, çocuk hakları, çocuğun üstün yararı, gizlilik, kişisel verilerin korunması, ayrımcılıktan kaçınma ve mesleki sınırlar üzerinde durulur.

6.2. Alan Uzmanı Görüşü

Alan çalışmasının başlangıç aşamasında sosyal dezavantajlı çocuk ve ailelerle çalışan sosyal hizmet alan uzmanının deneyimlerinden yararlanılır.

Uzman görüşü kapsamında sosyal dezavantajın nedenleri, çocuk ve aile üzerindeki etkileri, risk ve koruyucu faktörler, çocuk koruma mekanizmaları, sosyal hizmet süreçleri ve disiplinler arası çalışma konuları ele alınır.

Öğrencilerin uzman görüşmesi sırasında aktif katılım göstermeleri, sorular yöneltmeleri ve görüşme sonrasında mesleki değerlendirme yapmaları beklenir.

6.3. Saha Gezileri

Alan çalışmasının ilk aşamasında Tarsus Adliyesi ve Tarsus Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğüne saha ziyaretleri gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Saha gezilerinin amacı öğrencilerin sosyal dezavantajlı çocukların karşılaşabilecekleri farklı hizmet sistemlerini ve bu sistemlerde görev yapan meslek elemanlarını yerinde tanımalarını sağlamaktır.

Öğrenciler saha gezilerinde kurumun amaç ve görevlerini, hizmet sunduğu çocuk ve aile gruplarını, çocuklara yönelik hizmetleri, meslek elemanlarının görevlerini, kurumlar arası ve disiplinler arası iş birliğini ve çocuk gelişimcinin bu süreçlerdeki mevcut veya olası mesleki rolünü değerlendirecektir.

6.4. Kurum ve Çocuk Gözlemi

Öğrencilerin uygulama yapacakları kuruma ilişkin gözlemlerde kurumun fiziksel özellikleri, amaçları, hedef grubu, personel yapısı ve çocuklara sunduğu hizmetler incelenir.

Çocuk gözlemlerinde çocukların kimlik bilgileri kaydedilmeksizin gelişimsel özellikleri, gereksinimleri, sosyal etkileşimleri, güçlü yönleri, çevresel koşulları ve desteklenmesi gereken alanları dikkate alınır.

Gözlemler bilimsel, nesnel, çocuk haklarına ve mesleki etik ilkelere uygun biçimde raporlaştırılır.

6.5. Gereksinimlerin Belirlenmesi

Öğrenciler kurum ve çocuk gözlemleri ile ilgili meslek elemanlarından edindikleri bilgiler doğrultusunda çocukların gereksinimlerini belirler.

Gereksinim belirleme sürecinde yalnızca risk ve sorun alanlarına değil; çocuğun güçlü yönlerine, koruyucu faktörlere, aile ve çevre kaynaklarına da odaklanılır.

6.6. Uygulama Planlarının Hazırlanması

Öğrenciler gözlem ve gereksinim belirleme sürecinin ardından çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygun uygulama planları hazırlar.

Uygulama planlarında;

- Çalışmanın adı,
- Amaç ve kazanımlar,
- Hedef grup ve yaş grubu,
- Kullanılacak yöntem ve teknikler,
- Araç ve materyaller,
- Uygulama süreci,
- Gerekli uyarlamalar,
- Değerlendirme yöntemi

yer almalıdır.

Hazırlanan uygulama planları uygulama öncesinde alan uygulamasından sorumlu öğretim elemanının değerlendirmesine sunulmalı ve gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra uygulanmalıdır.

6.7. Programların Uygulanması ve Raporlanması

Öğrenciler hazırladıkları ve uygun bulunan çalışmaları uygulama kurumlarında gerçekleştirir.

Çalışmalarda çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygun, aktif katılımını destekleyen yöntem ve tekniklerden yararlanılır. Oyun, drama, öykü, sanat, iş birliğine dayalı çalışmalar ve benzeri gelişimsel yöntemler uygulamanın amacı doğrultusunda kullanılabilir.

Her uygulamanın ardından öğrenciler çalışmanın amacına ulaşma düzeyini, çocukların katılımını, karşılaşılan güçlükleri ve sonraki uygulamalara yönelik önerilerini değerlendirerek raporlaştırır.

7. ALAN ÇALIŞMASI DOSYASININ HAZIRLANMASI

Öğrenciler dönem boyunca gerçekleştirdikleri uzman görüşü, saha gezisi, kurum ve çocuk gözlemi, gereksinim belirleme, planlama, uygulama ve değerlendirme çalışmalarını CD307 Alan Çalışması Dosyası halinde düzenler.

Dosyada aşağıdaki bölümler yer alır:

1. Kapak,
2. İçindekiler,
3. Uygulama kurumunun tanıtımı,
4. Uzman görüşü değerlendirme raporu,
5. Saha gezisi gözlem ve değerlendirme raporları,
6. Kurum ve çocuk gözlem raporu,
7. Gereksinim belirleme ve alan değerlendirmesi,
8. Haftalık uygulama planları,
9. Haftalık uygulama değerlendirmeleri,
10. Genel değerlendirme ve mesleki öz değerlendirme.

Dosyada çocukların ve ailelerin kimliklerini ortaya çıkarabilecek hiçbir kişisel bilgiye yer verilemez!

8. DOSYA DÜZENİ

8.1. Kapak

Alan Çalışması Dosyasının kapağında;

- Tarsus Üniversitesi,
- Sağlık Bilimleri Fakültesi,
- Çocuk Gelişimi Bölümü,
- CD307 Sosyal Dezavantajlı Çocuklarla Alan Çalışması,
- Alan uygulamasından sorumlu öğretim elemanı/elemanlarının adı ve soyadı,
- Öğrencinin adı ve soyadı,
- Öğrenci numarası,
- Uygulama yapılan kurum,
- Grup bilgisi,
- 2026–2027 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı

bilgileri bulunmalıdır.

8.2. Genel Yazım İlkeleri

Raporlar bilimsel ve nesnel bir dil kullanılarak hazırlanmalıdır. Dosyada yer alan bütün gözlem ve değerlendirmeler öğrencinin kendi gözlem ve değerlendirmelerine dayanmalıdır.

Çocukların veya ailelerin gerçek isimleri ve kimliklerinin belirlenmesine neden olabilecek bilgiler raporlara yazılmamalıdır.

8.3. Saha Gözlem ve Değerlendirme Raporu

Her saha gezisi ayrı ayrı raporlanmalıdır. Raporda kurum/birim, gözlemin amacı, edinilen bilgiler, çocuklara yönelik hizmetler, meslek elemanlarının rolleri, disiplinler arası iş birliği, çocuk gelişimi açısından değerlendirme ve öğrencinin mesleki kazanımlarına yer verilmelidir.

8.4. Haftalık Uygulama Raporları

Her uygulama haftası için çalışmanın adı, amaç ve kazanımları, hedef grup, yöntem ve teknikler, uygulama süreci ve uygulama sonu değerlendirmesi raporlanmalıdır.

8.5. Genel Değerlendirme

Dönem sonunda öğrencinin; uygulama kurumunu, saha gezilerini, uzman görüşünü, çocuklarla gerçekleştirdiği çalışmaları, disiplinler arası deneyimlerini ve kendi mesleki gelişimini eleştirel ve yansıtıcı bir bakış açısıyla değerlendirmesi beklenmektedir.

9. UYGULAMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ

CD307 Sosyal Dezavantajlı Çocuklarla Alan Çalışması dersinin değerlendirilmesinde öğrencinin gözlem ve değerlendirme becerileri, alan uygulamalarına katılımı, çocukların gelişimsel özelliklerini ve gereksinimlerini belirleme yeterliği, uygulama planlarının niteliği, uygulama sürecindeki mesleki performansı, etik ilkelere uyumu, haftalık değerlendirmeleri ve mesleki öz değerlendirme becerileri bütüncül olarak dikkate alınır.

Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Uygulamalı Eğitim Usul ve Esasları Yönergesi'nin 36/a maddesi doğrultusunda uygulamalı derslerin başarı notu %40 ara sınav ve %60 yarıyıl sonu sınav notundan oluşmaktadır. İlgili derslerin uygulama notunun 60'ın altında olması durumunda öğrenci uygulamadan başarısız sayılmakta ve yarıyıl sonu sınavına girememektedir.

Bu doğrultuda CD307 Sosyal Dezavantajlı Çocuklarla Alan Çalışması dersinde teorik sınav uygulanmayacak; ara sınav değerlendirmesi gözlem ve değerlendirme raporlarından, yarıyıl sonu değerlendirmesi ise öğrencinin alan uygulaması sürecindeki performansı ile Alan Çalışması Dosyasından oluşacaktır.

9.1. Ara Sınav Değerlendirmesi (%40)

Ara sınav kapsamında teorik sınav yapılmaz. Ara sınav notu, öğrencinin ara sınav dönemine kadar gerçekleştirdiği teknik geziler ve uygulama kurumuna yönelik kurum gözlemi sonucunda hazırladığı gözlem ve değerlendirme raporlarının değerlendirilmesiyle belirlenir.

Her teknik gezi ayrı bir rapor olarak hazırlanır. Teknik gezi raporlarında kurum/birim, gözlemin amacı, edinilen bilgiler, çocuklara yönelik hizmetler, meslek elemanlarının rolleri, disiplinler arası iş birliği, çocuk gelişimi açısından değerlendirme ve öğrencinin mesleki kazanımlarına yer verilir.

Tablo 1. Ara Sınav Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütü	**Puan**
Teknik Gezi I – Tarsus Adliyesi Gözlem ve Değerlendirme Raporu	**30**
Teknik Gezi II – Tarsus Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü Gözlem ve Değerlendirme Raporu	**30**

Değerlendirme Ölçütü	Puan
Özel Eğitim Kurumu Gözlem ve Değerlendirme Raporu	**40**
TOPLAM	**100**

Ara sınav kapsamında yalnızca yukarıda belirtilen üç gözlem ve değerlendirme raporu puanlanır. Ara sınav kapsamında değerlendirilen teknik gezi raporları ile Özel Eğitim Kurumu Gözlem ve Değerlendirme Raporu, yarıyıl sonu değerlendirmesinde yeniden puanlanmaz.

9.2. Yarıyıl Sonu Değerlendirmesi (%60)

Yarıyıl sonu değerlendirmesi, öğrencinin gözlem sürecinin ardından gerçekleştirdiği alan uygulamalarına ilişkin çalışmalarını ve uygulama sürecindeki mesleki performansını kapsar.

Yarıyıl sonu değerlendirmesinde öğrencinin çocuk gözlemi ve gereksinim belirleme çalışması, hazırladığı haftalık uygulama planları, uygulama sonrasında gerçekleştirdiği haftalık değerlendirmeler, genel ve mesleki öz değerlendirmesi, dosyanın bilimsel ve etik ilkelere uygunluğu ile uygulama kurumundaki öğretmen/sorumlu tarafından yapılan öğrenci performans değerlendirmesi dikkate alınır.

Mevcut kılavuzda da öğrencinin alan uygulamasındaki devamı, sorumluluklarını yerine getirmesi ve uygulama performansının yanı sıra uygulama kurumundaki sorumlu kişinin dönem sonunda yaptığı değerlendirmenin dikkate alınması öngörülmektedir.

Tablo 2. Yarıyıl Sonu Alan Uygulaması ve Dosya Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütü	Puan
Çocuk Gözlemi ve Gereksinim Belirleme	**15**
Haftalık Uygulama Planlarının Niteliği	**25**
Haftalık Uygulama Değerlendirmeleri	**20**
Uygulama Kurumu Öğretmeni/Sorumlusunun Öğrenci Performans Değerlendirmesi	**10**
Genel Değerlendirme ve Mesleki Öz Değerlendirme	**15**
Dosya Düzeni, Bilimsel Raporlama, Etik ve Gizlilik İlkelerine Uygunluk	**15**
TOPLAM	**100**

9.2.1. Çocuk Gözlemi ve Gereksinim Belirleme – 15 Puan

Öğrencinin uygulama kurumundaki çocuk/çocuklara ilişkin gözlemlerini bilimsel, sistematik ve nesnel biçimde gerçekleştirmesi; gelişimsel özellikleri, gereksinimleri, güçlü yönleri, risk ve koruyucu faktörleri belirleyebilmesi değerlendirilir.

Gözlem ve değerlendirme sürecinde çocukların kimliklerini ortaya çıkarabilecek herhangi bir kişisel bilgiye yer verilmez. Mevcut kılavuzda da çocukların ve ailelerin gerçek isimlerinin ve kimliklerinin belirlenmesine yol açabilecek bilgilerin raporlarda kullanılmaması açıkça belirtilmektedir.

9.2.2. Haftalık Uygulama Planlarının Niteliği – 25 Puan

Öğrencinin belirlenen gereksinimlerden hareketle hazırladığı uygulama planlarının;

- çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygunluğu,
- amaç ve kazanımlarla uyumu,
- gereksinimlerle ilişkilendirilmesi,
- yöntem ve tekniklerin uygunluğu,
- materyallerin işlevselliği,
- çocukların aktif katılımını desteklemesi,
- gerekli uyarlamaları içermesi ve
- değerlendirme sürecinin niteliği

dikkate alınır.

9.2.3. Haftalık Uygulama Değerlendirmeleri – 20 Puan

Her uygulama sonrasında öğrencinin gerçekleştirdiği çalışmayı amaç ve kazanımlara ulaşma, çocukların katılımı, uygulamanın güçlü yönleri, karşılaşılan güçlükler ve sonraki uygulamalara yönelik düzenleme ve öneriler açısından değerlendirmesi beklenir.

Kılavuzda her uygulama haftası için çalışmanın adı, amaç ve kazanımları, hedef grup, yöntem ve teknikler, uygulama süreci ve uygulama sonu değerlendirmesinin raporlanması öngörülmektedir.

9.2.4. Uygulama Kurumu Öğretmeni/Sorumlusunun Öğrenci Performans Değerlendirmesi – 10 Puan

Uygulama kurumundaki öğretmen/sorumlu tarafından öğrencinin alan uygulaması sürecindeki mesleki performansı değerlendirilir. Bu kapsamda öğrencinin;

- uygulamalara düzenli ve zamanında katılımı,
- uygulamalara hazırlıklı gelmesi,
- görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi,
- çocuklarla iletişim ve etkileşimi,
- hazırladığı planları uygulayabilme becerisi,
- kurum çalışanlarıyla iletişim ve iş birliği,
- geri bildirimlere açıklığı,
- mesleki tutum ve davranışları,

- çocuk hakları, etik, gizlilik ve mesleki sınırlara uygun davranması

dikkate alınır.

Kurum öğretmeni/sorumlusu tarafından yapılan değerlendirme, Uygulama Kurumu Öğrenci Değerlendirme Formu aracılığıyla gerçekleştirilir ve yarıyıl sonu değerlendirme puanının 10 puanlık bölümünü oluşturur.

9.2.5. Genel Değerlendirme ve Mesleki Öz Değerlendirme – 15 Puan

Öğrencinin dönem boyunca gerçekleştirdiği alan çalışmalarını bütüncül ve eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmesi; edindiği mesleki kazanımları, güçlü yönlerini, geliştirmesi gereken yönlerini ve uygulama deneyiminin çocuk gelişimci kimliğine katkısını ortaya koyması beklenir.

Mevcut kılavuzda da dönem sonunda öğrencinin uygulama kurumunu, saha deneyimlerini, çocuklarla gerçekleştirdiği çalışmaları, disiplinler arası deneyimlerini ve kendi mesleki gelişimini eleştirel ve yansıtıcı biçimde değerlendirmesi beklenmektedir.

9.2.6. Dosya Düzeni, Bilimsel Raporlama, Etik ve Gizlilik İlkelerine Uygunluk – 15 Puan

Alan Çalışması Dosyasının belirlenen biçimsel esaslara uygunluğu, bölümlerin eksiksiz hazırlanması, raporların açık, anlaşılır, bilimsel ve nesnel bir dille yazılması, çalışmaların düzenli biçimde sunulması ve etik/gizlilik ilkelerine uygunluğu değerlendirilir.

Raporların bilimsel ve nesnel bir dille hazırlanması ve çocukların ya da ailelerin kimliklerinin belirlenmesine yol açabilecek bilgilere yer verilmemesi zorunludur.

9.3. Başarı Notunun Hesaplanması

Dersin başarı notunun hesaplanmasında ara sınav puanının **%40'ı**, yarıyıl sonu değerlendirme puanının ise **%60'ı** esas alınır.

Tablo 3. Ders Başarı Notunun Dağılımı

Değerlendirme	**Ağırlık**
Ara Sınav – Gözlem ve Değerlendirme Raporları	**%40**
Yarıyıl Sonu – Alan Uygulaması ve Dosya Değerlendirmesi	**%60**
TOPLAM	

10. ÖĞRENCİNİN SORUMLULUKLARI

Öğrenciler;

1. Belirlenen gün ve saatlerde uygulama kurumunda bulunmak,
2. Kurumun çalışma düzeni ve kurallarına uymak,
3. Mesleki ve etik ilkelere uygun davranmak,

4. Çocuk ve ailelere ilişkin gizliliği korumak,
5. Alan uygulamasından sorumlu öğretim elemanları ve kurum yetkilileriyle iş birliği yapmak,
6. Uygulama öncesi gerekli hazırlıkları tamamlamak,
7. Uygulama planlarını belirtilen zamanda sorumlu öğretim elemanına sunmak,
8. Uygulama sürecinde çocuğun üstün yararını gözetmek,
9. Ayrımcı, damgalayıcı veya etiketleyici ifadelerden kaçınmak,
10. Gözlem ve uygulamalarını düzenli olarak raporlaştırmak,
11. Kuruma, çocuklara ve ailelere ilişkin bilgileri izinsiz paylaşmamak,
12. Çocuklara ilişkin hiçbir bilgi, fotoğraf, video veya belgeyi kişisel sosyal medya hesaplarında veya yetkisiz dijital ortamlarda paylaşmamak,
13. Alan çalışması dosyasını belirtilen tarih ve formatta teslim etmekle yükümlüdür.

11. GİZLİLİK, ETİK VE ÇOCUĞUN KORUNMASI

CD307 Sosyal Dezavantajlı Çocuklarla Alan Çalışması kapsamında gerçekleştirilecek bütün faaliyetlerde çocuk hakları ve çocuğun üstün yararı temel ilkedir.

Öğrenciler alan uygulamalarında edindikleri bilgileri yalnızca dersin amaçları doğrultusunda kullanabilir. Çocukların, ailelerin ve kurumların gizliliğini ihlal edebilecek bilgiler üçüncü kişilerle paylaşılamaz.

Raporlarda çocukların gerçek isimleri, adresleri, iletişim bilgileri veya kimliklerinin belirlenmesine yol açabilecek diğer bilgiler kullanılmaz.

Öğrenciler uygulama sırasında çocuğun güvenliği veya iyilik hâli açısından risk oluşturabileceğini düşündükleri bir durumla karşılaştıklarında bireysel olarak işlem veya müdahalede bulunmamalı; durumu kurum yetkilisine ve alan uygulamasından sorumlu öğretim elemanına bildirmelidir.

12. ALAN UYGULAMALARINDAN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanları;

1. Alan uygulamasının dersin amaç ve öğrenme kazanımları doğrultusunda yürütülmesini sağlamak,
2. Uygulama yapılacak kurumlarla gerekli koordinasyonu yürütmek,
3. Öğrenci gruplarını ve öğrenci–kurum dağılımlarını planlamak,
4. Öğrencileri uygulama öncesinde kurum, süreç, etik ilkeler ve sorumluluklar konusunda bilgilendirmek,
5. Öğrencilerin hazırladığı gözlem, gereksinim belirleme ve uygulama planlarını incelemek ve gerekli geri bildirimleri vermek,
6. Uygulama sürecini izlemek ve gerekli durumlarda kurum yetkilileriyle iletişim kurmak,

7. Öğrencilerin alan uygulamalarında karşılaştıkları sorunların çözümüne yönelik rehberlik sağlamak,
8. Uygulamaların çocuk hakları, çocuğun üstün yararı, gizlilik ve mesleki etik ilkeler doğrultusunda yürütülmesini gözetmek,
9. Öğrencilerin devam, uygulama performansı ve alan çalışması dosyalarını değerlendirmek,
10. Alan uygulamalarına ilişkin gerekli kayıt, değerlendirme ve koordinasyon süreçlerini yürütmekle sorumludur.

13. ALAN ÇALIŞMASININ TAMAMLANMASI

CD307 Sosyal Dezavantajlı Çocuklarla Alan Çalışması kapsamında saha ve kurum uygulamaları 31 Aralık 2026 tarihinde tamamlanacaktır.

Alan çalışmasının tamamlanabilmesi için öğrencinin;

- Bilgilendirme ve uzman görüşü süreçlerine katılması,
- Saha gezilerine katılması,
- Kurum ve çocuk gözlemlerini gerçekleştirmesi,
- Gereksinim belirleme çalışmalarını tamamlaması,
- Uygulama planlarını hazırlaması,
- Belirlenen alan uygulamalarına katılması,
- Haftalık değerlendirme ve raporlarını hazırlaması,
- Alan Çalışması Dosyasını tamamlaması ve
- Dosyayı belirtilen süre içerisinde teslim etmesi beklenmektedir.

31 Aralık 2026 tarihindeki 16. hafta, alan uygulamasının son uygulama ve değerlendirme haftasıdır. Alan Çalışması Dosyasının son hâle getirilmesi ve teslimi bu tarihten sonra, üniversitenin sınav takvimi ve dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından ilan edilen tarihler doğrultusunda gerçekleştirilecektir. Alan çalışmasının sonunda öğrencilerin sosyal dezavantajlı çocuklara ilişkin kuramsal bilgilerini gerçek yaşam ve kurum deneyimleriyle bütünleştirmeleri; çocuk, aile, kurum ve toplum arasındaki ilişkileri bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmeleri ve çocuk gelişimci olarak sosyal dezavantajlı çocuklarla çalışmadaki mesleki rollerine ilişkin farkındalık ve uygulama yeterliği geliştirmeleri amaçlanmaktadır.